

Sygn. akt IV U 93/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jacek Witkowski
Protokolant	st. sekr. sądowy Dorota Malewicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 marca 2014r. w S.

odwołania D. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 12 grudnia 2012 r. Nr (...)

w sprawie D. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do odsetek

I. zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje D. P. prawo do odsetek za zwłokę w wypłacie renty rodzinnej za okres od 12 listopada 2006r. do 23 października 2007r.;

II. w pozostałej części odwołanie oddala.

Sygn. akt IV U 93/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12.12.2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił wnioskodawcy D. P. prawa do wypłaty odsetek od wyrównania renty rodzinnej za okres od 1.09.2006 r. do 31.10.2007 r. Organ rentowy powołując się na treść art. 118 ust. 1, 1 a i 2 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 Nr 153 poz. 1227) stwierdził, że ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji był wpływ wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 20.09.2007 r. sygn.. akt III AUa 237/07 do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który to wyrok wpłynął dnia 8.10.2007 r. W związku z tym decyzja o przyznaniu prawa do renty rodzinnej wnioskodawcy została wydana z zachowaniem terminów, określonych w art. 118 ust. 1, 1 a i 2.

Od decyzji tej odwołanie złożył ubezpieczony D. P., który wnosił o jej zmianę i przyznanie prawa do odsetek za zwłokę w wypłacie wyrównania renty rodzinnej. W odwołaniu skarżący wywodził m.in. , iż dzień wpływu do ZUS prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego przyznającego D. P. prawo do renty rodzinnej nie może być przyjęty za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności, niezbędnej do wydania decyzji, gdyż organ rentowy miał możliwość przyznania prawa do

świadczenia w ramach własnego postępowania odpowiednio do obowiązującego prawa i dlatego zdaniem skarżącego ponosi odpowiedzialność za jego nieprzyznanie. Prawidłową decyzję powinien ZUS wydać w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku o rentę rodzinną, zaś wniosek złożony był dnia 8.09.2006 r. W dalszej części odwołania ubezpieczony wnosił aby przyznać mu prawo do odsetek za zwłokę w wypłacie wyrównania renty rodzinnej, począwszy od dnia 1.09.2006 r.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wnosił o jego oddalenie, przytaczając argumentację, zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje;

Ubezpieczony D. P. złożył wniosek o rentę rodzinną po zmarłym ojcu w dniu 8.09.2006 r. Rozpoznając ten wniosek pozwany Oddział ZUS uznał, iż ojciec wnioskodawcy C. P. w dacie zgonu, tj. (...)r. nie spełnił jednego z warunków nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, określonego w art. 58 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy o FUS, a mianowicie brak było co najmniej 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego w ostatnim dziesięcioleciu przed datą zgonu, a jedynie 4 lata, 6 miesięcy i 16 dni. Pozwany ZUS przyjął, że w sytuacji C. P. nie ma zastosowania uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23.03.2006 r. I UZP 5/05, która to stanowiła wykładnię art. 57 ust. 2 ustawy o FUS w kwestii braku potrzeby wykazywania przewidzianego w art. 58 ust. 2 5-letniego okresu składkowego i nieskładkowego przypadającego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed powstaniem niezdolności do pracy.

W związku z tym pozwany ZUS decyzją z dnia 11.10.2006 r. odmówił wnioskodawcy D. P. przyznania prawa do renty rodzinnej na podstawie art. 65 w zw. z art. 57 ust. 1 pkt 2 i art. 58 ustawy o FUS. W wyniku odwołania od decyzji z dnia 11.10.2006 r. Sąd Okręgowy w Siedlcach rozpatrywał roszczenie D. P., jednakże odwołanie to zostało wyrokiem z dnia 4.12.2006 r. oddalone (sygn.. akt IV U 1269/06). Sąd Okręgowy podzielił wówczas ocenę prawną organu rentowego. W postępowaniu apelacyjnym Sąd II instancji zmienił wyrok Sądu Okręgowego w przyznał D. P. prawo do renty rodzinnej od dnia 1.09.2006 r. uznając, że wnioskodawca w dacie złożenia wniosku o to świadczenie spełnił warunki, określone w art. 65 ustawy o FUS (k. 62 i 68-72 akt IV U 1269/06). W swoich wywodach Sąd Apelacyjny podkreślił, iż do sytuacji C. P., tj. ojca wnioskodawcy znalazła zastosowanie uchwała SN z dnia 23.03.2006 r. Dlatego też wystarczającymi przesłankami do nabycia prawa do renty przez C. P. były całkowita niezdolność do pracy i co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy w dacie zgonu. Ta ocena prawna przekładała się na nabycie prawa do renty rodzinnej przez D. P. w dacie złożenia wniosku rentowego. Żadne nowe dowody nie były konieczne. Wyrok Sadu Apelacyjnego wydany dnia 20.09.2007 r. został przesłany do pozwanego Oddziału ZUS w dniu 8.10.2007 r. Pozwany organ rentowy realizując prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego wydał w dniu 19.10.2007 r. decyzję przyznającą wnioskodawcy rentę rodzinną od dnia 1.09.2006 r. (k. 124 a.r.). Jednocześnie w decyzji tej określono należność dla wnioskodawcy za okres od 1.09.2006 r. do 31.10.2007 r. stanowiąca wyrównanie renty rodzinnej. Decyzja ta nie rozstrzygała o odsetkach za zwłokę w przyznaniu i wypłacie świadczenia.

W dniu 7.12.2012 r. D. P. wystąpił do pozwanego organu rentowego z roszczeniem o wypłatę odsetek od wyrównania renty rodzinnej twierdząc, iż zwłoka w przyznaniu i wypłacie renty rodzinnej powstała z winy organy rentowego albowiem ponosi on odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności, niezbędnej do wydania decyzji.

Zaskarżoną decyzją z dnia 12.12.2012 r. pozwany ZUS odmówił przyznania wnioskodawcy prawa do odsetek (k. 356 a.r.).

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie D. P. jest uzasadnione w przeważającym zakresie. Podzielić należy argumentację ubezpieczonego, iż pozwany organ rentowy rozpatrując wniosek o rentę rodzinną, złożony dnia 8.09.2006 r. miał pozytywne przesłanki do wydania prawidłowej decyzji, tj. przyznania prawa do renty rodzinnej w dacie 11.10.2006 r. Stan faktyczny nie był sporny, natomiast problematyczna była reasumpeja prawa. Pozwany organ rentowy przyjął bowiem, że do sytuacji C. P. ma zastosowanie przepis art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy o FUS w zw. z art. 58 ust. 2 tej samej ustawy, co w konsekwencji doprowadziło do przyjęcia poglądu przez ZUS, iż C. P. w dacie zgonu nie legitymował się co najmniej pięcioletnim okresem składkowym i nieskładkowym i nie spełnia

warunków do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy i ta ocena wywarła skutek w postaci odmowy przyznania prawa do renty rodzinnej D. P.. Pozwany US wskazał w decyzji z dnia 11.10.2006 r., że uchwała Sądu Najwyższego z dnia 23.03.2006 r. nie znajdowała zastosowania do sytuacji C. P.. Sąd Apelacyjny w Lublinie rozpatrując apelację ubezpieczonego D. P. wyrokiem z dnia 20.06.2007 r. zmienił zarówno wyrok Sądu okręgowego, ajk i poprzedzającą go decyzję ZUS z dnia 11.10.2006 r. W uzasadnieniu swojego orzeczenia Sąd II instancji jednoznacznie wskazał, że wspomniana uchwała SN z dnia 23.03.2006 r. znajdowała zastosowanie jako wykładnia przepisu art. 57 ust. 2 w zw. z art. 58 ust. 2 ustawy o FUS, co w konsekwencji skutkowało oceną, że C. P. w dacie zgonu spełniał przesłanki do nabycia renty z tytułu niezdolności do pracy. Zatem można przyjąć, iż ZUS miał możliwość wydania decyzji przyznającej D. P. prawa do renty rodzinnej, gdyby w sposób prawidłowy dokonał interpretacji prawa i zastosował przepis art. 57 ust. 2 ustawy o FUS, uwzględniając uchwałę SN z dnia 23.03.2006 r., która to uchwała była znana organowi rentowemu. Wadliwe zastosowanie prawa skutkuje obciążeniem odpowiedzialnością organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w rozumieniu art. 118 ust. 1 a ustawy o FUS, przy czym stwierdzić należy, iż przepisanie odpowiedzialności nie musi być poprzedzone orzeczeniem organu odwoławczego. W świetle powyższego uznać należało, iż rację miał skarżący, że po stronie organu rentowego nastąpiła zwłoka w przyznaniu prawa do świadczenia i jego wypłaty. W związku z tym w myśl art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r., nr 205 poz. 1585) ubezpieczony D. P. jest uprawniony do odsetek za zwłokę w wypłacie wyrównania świadczenia, jednakże nie od dnia 1.09.2006 r., tj. od daty od kiedy nabył prawo do renty rodzinnej, lecz od dnia 12.11.2006 r. do dnia poprzedzającego wypłatę wyrównania, tj. do 23.10.2007 r. Zgodnie bowiem z treścią art. 118 ust. 2 ustawy o FUS organ rentowy dokonuje wypłaty świadczenia w terminie 30 dni od wydania decyzji.

Z tych względów Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 i 2 kpc orzekł jak w sentencji.